

Een weg tot de etherische Christus

DE KRINGLOOP VAN HET JAAR

Nu, 27 jaar na dato, is dan eindelijk de vertaling verschenen van Sergej O. Prokofieffs grote boek over de jaarfeesten, onder de titel *De kringloop van het jaar als weg tot de etherische Christus*. Op een feestelijke bijeenkomst in Zeist, met bijdragen van de vertalers Jelle van der Schuit en Ton Jansen, werd het onlangs voor een volle zaal gepresenteerd.

Op de vraag aan Rudolf Steiner, hoe de mensenziel zich het meest doeltreffend kan voorbereiden op de beleving van de etherische Christus, antwoordde hij: "Door meditatief met de kringloop van het jaar mee te leven, door de ritmen daarvan meditatief te beleven. Want de mysteriën van de jaargetijden zijn het geschenk van de natuur voor de mediterende mens die de Christussfeer zoekt." Prokofieff brengt de vele aspecten van deze praktische inwijdingsweg, die Rudolf Steiner in boeken en vele voordrachten aanreikt, met groot verantwoordelijkheidsgevoel in geweldige composities bijeen, zodat de zoekende mens van deze tijd hernieuwd de mogelijkheid krijgt de ontmoeting met Christus in de levenssfeer te ervaren.

Hij ordent en benoemt met liefdevolle eerbied ook de meer verborgen bronnen en brengt ze in verband met andere door Rudolf Steiner aangegeven scholingswegen. Daarmee stelt hij wederom de bedding, de basis van de geesteswetenschap, centraal, het Mysterie van Golgotha en de opdracht van de Christusimpuls. Met dit boek wordt de antroposofische christologie verdiept en verhoogd. In twaalf lange hoofdstukken, onderverdeeld in korte paragrafen, volgt Prokofieff de weg vanuit de Michaëlstijd, door de adventsweken heen naar de dertien Heilige Nachten, om vanuit Epifanie de weg te vervolgen naar Pasen, Hemelvaart en Pinksteren, om dan in het Sint Jansfeest het feest van de toekomst te beschrijven. In deze gang zijn de ritmen van de aardeziel door de seizoenen heen beleefbaar, bijvoorbeeld op de wegen van de twee jaarhelften: de beweging van in- en uitademing, de weg van buiten naar binnen en van binnen naar buiten, van de kosmos die mens wordt en van de mens die kosmos wordt, van de invallende duisternis en het sterker wordende licht, van de christenwording van

de mens en de menswording van Christus. Meelevend in deze ritmen, waarin de christelijke feesten als ankerpunten hun eigen plaats kregen, wordt door de vele invalshoeken die Prokofieff beschrijft, de weg begaanbaar, vanuit historische gebeurtenissen vóór de komst van Christus naar de verre toekomst.

In het elfde hoofdstuk *De weg van Christus en de weg van Michaël in de kringloop van het jaar* worden onder meer de nieuwe wegen van herders en koningen, de werking van Lucifer en Ahriman in het jaarverloop en het zoeken naar Isis-Sophia en Christus beschreven. In het laatste hoofdstuk *De mysteriën van de etherische Christus in de huidige tijd* laat Prokofieff zien hoe de aartsengel Michaël, die Christus op zijn weg door het jaar begeleidt, op zijn beurt zelf vergezeld wordt door Widar, het goddelijke wezen dat bij de godenschemering niet ten onderging. Widar wil de mens vooral de mogelijkheid schenken om Christus helderziend in het levensgebied waar te nemen.

De uiteenzetting over het zuidelijk halfrond in de bijlagen, geeft antwoord op de steeds weer gestelde vraag hoe de feesten daar gevierd kunnen worden.

In de slotbeschouwing *De geestelijke beleving van de kringloop van het jaar als grondslag van een geëigende cultus voor de moderne mens* klinkt een ware resonantie van de gekozen titel. Zoals gebruikelijk bij Prokofieff, zijn er veel noten. Door onder meer toelichtingen, verwijzingen en verdiepende gedachten achterin te bundelen, blijven de gedachtelijnen in de zorgvuldig opgebouwde hoofdstukken – met altijd weer samenvattingen vanuit een terugblik naar verdere stappen vooruit – goed te volgen. Wel veronderstelt de schrijver bij de lezer enige basiskennis van de antroposofie.

Voor mij is het een boek dat de spanning door het jaar heen vasthoudt en dat ik steeds weer met verlangen oppak. Een boek om mee te leven, jaar in, jaar uit, nu uitgegeven in prachtig Nederlands.

Juul van der Stok

Sergej O. Prokofieff, *De kringloop van het jaar als weg tot de etherische Christus*; Uitgeverij Perun Boeken, € 39,90. ISBN 978-90-76921-00-6

